

مقایسه میزان استفاده از آمبولانس در بیماران مبتلا به انفارکتوس حاد میوکارد شهری و روستایی

پژوهشگران: مریم مؤمنی^۱، امیر فرهنگ زند پارسا^{۲*}، ارسلان سالاری^۳، عاطفه قنبری خانقاه^۴

طاهره مقدس^۵

- (۱) گروه پرستاری (داخلی جراحی)، مربی، دانشکده پرستاری مامایی، دانشگاه علوم پزشکی قزوین، قزوین، ایران
(۲) گروه کاردیولوژی، دانشیار، بیمارستان امام خمینی (ره)، دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران
(۳) گروه کاردیولوژی، استادیار، مرکز آموزشی درمانی دکتر حشمت، دانشگاه علوم پزشکی گیلان، رشت، ایران
(۴) گروه پرستاری (داخلی-جراحی)، دانشیار، مرکز تحقیقات عوامل اجتماعی مؤثر بر سلامت، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی گیلان، رشت، ایران
(۵) گروه پرستاری (داخلی جراحی)، مربی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تنکابن، تنکابن، ایران

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳/۵/۹۱

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۷/۱۰/۹۱

چکیده

مقدمه: انفارکتوس حاد میوکارد شرایط بالینی است که در آن تاخیر در مراجعه و شروع درمان تاثیر مهمی در توسعه آسیب میوکارد و پیش آگهی بیماران خواهد داشت. به همین دلیل به حداقل رساندن تأخیر برای درمان آن یک اولویت برای خدمات پزشکی اورژانس محسوب می شود. روستاییان اغلب دسترسی کمتری به ارائه دهندگان مراقبت بهداشتی محلی و بیمارستان ها دارند که ممکن است استفاده آنها را از آمبولانس متأثر نماید. لذا برای برنامه ریزی و استفاده مطلوب از خدمات اورژانس، مقایسه میزان استفاده از آمبولانس در بیماران شهری و روستایی ضروری به نظر می رسد.

هدف: هدف از انجام این تحقیق مقایسه میزان استفاده از آمبولانس بین بیماران مبتلا به انفارکتوس حاد میوکارد شهری و روستایی در استان گیلان می باشد.

روش کار: مطالعه حاضر پژوهشی مقطعی بوده که در آن ۱۶۲ بیمار مبتلا به انفارکتوس حاد میوکارد با صعود قطعه ST (۱۰۰ بیمار شهری و ۶۲ بیمار روستایی) بستری در بخش های CCU مرکز آموزشی درمانی دکتر حشمت شهر رشت در سال ۱۳۹۰ به روش نمونه گیری در دسترس انتخاب شدند. داده ها بوسیله فرم جمع آوری اطلاعات مشتمل بر ۴ بخش (عوامل فردی-اجتماعی، بالینی، موقعیتی و شناختی) با استفاده از مصاحبه جمع آوری شد. تجزیه و تحلیل داده ها با استفاده از آزمون های آماری (کای اسکور، تی تست، رگرسیون لجستیک) صورت گرفت.

نتایج: یافته ها نشان داد که ۹/۹ درصد از بیماران شهری و ۷/۴ درصد از بیماران روستایی از آمبولانس استفاده نموده اند؛ اما این اختلاف از نظر آماری معنی دار نبود ($P < 0/58$). در تجزیه و تحلیل رگرسیونی سن بالا ($OR = 1/95$ و $P < 0/39$) و داشتن اطلاعات در مورد اهمیت جستجوی سریع مراقبت پزشکی ($OR = 7/97$ و $P < 0/003$) با انتقال با آمبولانس در بیماران شهری مرتبط بود؛ درحالیکه در گروه بیماران روستایی تنها متغیر داشتن اطلاعات در مورد اهمیت جستجوی سریع مراقبت پزشکی ($OR = 7/09$ و $P < 0/005$) بطور معنی داری استفاده از آمبولانس را افزایش می داد.

نتیجه گیری: نتایج مطالعه حاضر بیانگر عدم تفاوت معنی دار بین استفاده از آمبولانس و محل سکونت در استان گیلان بود. این مسئله ممکن است بیانگر این حقیقت باشد که سیستم مراقبت بهداشت عمومی در ایران یک سیستم مراقبت بهداشت همگانی و یکپارچه است که دسترسی عادلانه به مراقبت بهداشتی را برای همه افراد ایرانی بدون توجه به محل سکونت فراهم می کند. استفاده از آمبولانس ممکن است با فراهم نمودن برنامه های آموزش همگانی افزایش یابد.

کلید واژه ها: آمبولانس ها، انفارکتوس ماهیچه قلب، جمعیت شهر نشین، جمعیت روستایی

مقدمه

در حدود ۵۰ درصد از این مرگ ها به دلیل انفارکتوس حاد میوکارد (AMI) Acute Myocardial Infarction رخ می دهد، که یکی از علل منجر به ناخوشی و ناتوانی در افراد ایرانی است (۱). AMI شرایط بالینی است که در آن

بیماری کرونری قلب (Coronary Heart Disease (CHD)) اولین علت تهدید کننده حیات و مرگ و میر افراد ایرانی است. سالانه، در حدود ۱۳۸۰۰۰ مرگ ناشی از CHD (تقریباً ۴۰ درصد تمام مرگ ها) در ایران اتفاق می افتد.